

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > א-ל אלף-בלבביפדיה מחשבה

א-ל אלף-בלבביפדיה מחשבה

-תמליל - ללא עריכה-

שרשי א-ל - אל"ף

בסיעתא דשמיא ממשיכים את שרשי הא'-ל'. א' ל' פ', והוא המילוי של האות אלף עצמה. ברור ופשוט הדבר, זהו השורש לכל האותיות שבהם אנחנו עוסקים השתא, - א' - ב', א-ג', א-ד' וכו' ושנעסוק הלאה בסיעתא דשמיא עד א' - ת', קרוב למאה וחמישים תיבות שישנם, כל אלו הם בעצם נבנים על האות הראשונה שהיא האות א', והאות אל"ף עצמה שמילויה, אל"ף, למ"ד, פ"א. וא"כ במה שאנחנו עוסקים השתא, מצד סדר הסוגיא אנחנו עוסקים פה בא'-ל', שכאן זה א' - ל' - פ', אבל בעומק הוא השורש לכל סוגיית הא' הרחבה שבה אנחנו כבר עוסקים בסיעתא דשמיא כמה שנים.

פותחים את הסוגיא שהיא שורש לכל.

זה ברור שאם אנחנו עוסקים בשרשי הא' ל', האות אל"ף שמילויה היא אל"ף למ"ד פ"א, היא מלשון א-ל - אלקים, היא הנקראת כידוע עד מאד, בלשון רבותינו: אלף מלשון אלופו של עולם. בכללות ממש האל"ף נחלקת בעיקרה לג' חלקים, ובהרחבה יותר לד' חלקים.

יש פנים רבות מאד בצורת החלוקה של האל"ף כיצד היא נחלקת לג' חלקים.

הצורה השרשית והפשוטה שבדבר. האל"ף יש לה ג' אופנים של צירופים, יש לה אופן אחד מלשון אל"ף. צירוף נוסף מלשון פלא. צירוף שלישי מלשון אפל, שלוש אותיות בונות שש בתים, אבל יש לנו באל"ף ג' צירופים שיש בהם משמעות, השגתינו השתא. אל"ף, שגם בה יש יותר ממשמעות אחת, אבל זה הצירוף האחד. האופן השני זה צירוף של פלא, והאופן השלישי הוא צירוף של אפל. אלו הם ג' קצוות.

הצד העליון - פלא, במופלא ממך "כי יפלא ממך דבר בין דם לדם בין דין לדין וגו' וקמת ועלית". פלא, כלומר, מעל השגתו של האדם, זה הצד העליון שבאל"ף.

הצד התחתון שבאל"ף היא האפל, החושך, ההסתרה.

הצד הממוצע שבתוכו הוא בבחינת אל"ף.

יש חידוש בדברי רבותינו שהאל"ף ביסודה היתה א'-פ' בלי למ"ד, ואז היא היתה בגדר מידת הדין. ע"ז נאמר "בתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין", כלומר באות א' פ', שהיא אף, "עמד ושיתף עמה מידת הרחמים" - הוא צירוף ה'ל' שהכניס לתוכה, הלמ"ד שהוא בבחינת ללמוד וללמד, ועלה בידינו מציאות של אלף, כלומר, אל"ף הגדרתו הוא המשכה מהא', ללמד, וע"ד כלל צורת הלימוד הוא "משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע" ועיקר המסירה מדור לדור היא באופן של פה, שזה הפ"א שבאל"ף. יש התחלת האופן של כתב ויש התחלת האופן של "על פה", זה החילוק בין האות י' שהיא שורש התחלת הכתיבה בגדר נקודה, לבין האות א' שהיא שורש התחלת ההגייה, "אנכי ה' אלקיך" העליון מהראשית, מאלופו של עולם זה הא' שבאל"ף וממנו מתפשט האופן של לימוד, זה ה'ל' שבאל"ף שהזכר, וזה מתפשט עד מדריגת

הפה, "כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה". שזה **הפ"א שבאל"ף**.

סידרנו את הדברים בקצרה ממש, הצד העליון **מופלא, א-ל** עליון, הצד התחתון **האפל**, מקום החושך, ומקום האמצע הוא **האל"ף**, מהמשכת **הא' ללימוד ל'**, עד מקום **הפה - פ'**. זוהי בכללות ממש, הצורה של ג' צירופי אל"ף.

צורת האות א', יש בה כמה וכמה צורות שרשיות מאד בדברי רבותינו, וכמובן כל דבר יש לו עוד ענפים נוספים, אבל ראשית כל נזכיר את הג' הצורות השרשיים ביותר שיש בדברי רבותינו. איך וכיצד צורת האות **א'**.

בכללות, עיקרה מורכבת מג' חלקים, ובהרחבה יותר מד' חלקים ויתר על כן.

החלק העליון שבצורת האות **א'** הוא בצורת האות **י'**. זה הצד העליון שבצורת **א**.

החלק האמצעי שבו שנטוי כקו אלכסון מן השמאל לימין, צורתו **ו'**.

החלק התחתון שבצורת **א'**, יש שצורתו היא **י'**, ויש שצורתו היא **ד'**. ובכללות ממש, כשזה במדריגת זכר הוא בצורת **י'** וכשזה במדריגת נקיבה שהיא **דלה** ועניה היא בבחינת **דל"ת**. וזהו הנידון בדברי רבותינו לגבי הכתיבה של תפילין, תפילין דרש"י ותפילין דר"ת, כתיבה של ס"ת, החילוקים בין כתב ב"י לכתב האריז"ל, ועוד ועוד במקומות רבים בדברי רבותינו.

אבל כהגדרה הכוללת. הצורה של הא' נחלקת לג' חלקים, וחוזרים שוב: צדה העליון הוא **י'**, הקו האמצעי הנוטה לאלכסון משמאלו לימינו הוא **ו'**, וחלקו התחתון הוא או **י'** או **ד'**.

פעמים יש בדברי רבותינו שמחלקים את ה**ו'**, עצמה לשתי חלקים, **ו** השייכת לחלק העליון - **ו** השייכת לחלק התחתון. ה**ו'** השייכת לחלק העליון עולה יחד עם ה**י'** העליונה **י"ו**. ה**ו'** שייכת לחלק התחתון עולה או **י"ו**, אם חלקו התחתון הוא **י'**, או **י"ד** אם חלקו התחתון הוא **ד'**.

דוגמא בעלמא, יש לאדם **ל"ב** שיניים, אחד מהצורות השרשיות כיצד צורת המנין שעולה **ל"ב שיניים**. **י"ו** בפה למעלה ו**י"ו** למטה, זה צורה של **א**, ומכאן האדם כשהוא לועס טוחן את האוכל ואוכלו.

אלו הם ג' הצורות השרשיות שבתוך צורת **א**, והצורה הרביעית שמחלקים את צורת **א** לארבע חלקים, כשחילקנו את ה**א** ל**י - ו - י**, זה שלוש חלקים, וכשחילקנו את ה**ו** שב**א** לב' חלקים, עלה בידינו ד' חלקי **הא**.

בהרחבה יותר, מצאנו עוד אופנים שמחלקים את ה**א**, אבל זה לא עיקר השמועות ברוב הסוגיות - אופן נוסף שמחלקים את ה**ו** לשנים, וגם ה**ד** שב**א** נחלקת לשנים, ועולה בידינו **ו ד ו ד**. האופן הנוסף הוא שמצרפים את שני הוויין ועולה בידינו צורת **ן'** זה עוד אופנים דקים שיש בדברי רבותינו, איך מציירים את צורת **א**.

אבל ג' הצורות השרשיות מובאות ברוב ככל דברי רבותינו, ונפקא מינא לדינא לגבי צורת הכתיבה של ה**א** שצריך שיהא בו **י** למעלה, ולמטה או **י** או **ד**, וצורת ה**ו**, להיכן הקוץ שלה נוטה, ואם היא נחלקת לצורה ששרשה שנים או אחד, אלו הם בכללות שרשי הצורות שבתוך צורת **א**, כמו שנתבאר.

וא"כ עומק תפיסת ה**א** נחלקת לג' חלקים, ונראה בעז"ה להלן שיש לנו הרבה אופנים שמתגלה ה**א**, הדוגמא השרשית והיסודית, שלושה **האלפיון** היסודיים שיש בבריאה זה בבחינת - הקב"ה, - תורה, וישראל, כדברי רבותינו, שג' אלפיון הם קודשא בריך הוא, תורה וישראל. ג' פעמים **אל"ף** - כל **אל"ף** הוא **קי"א**, וג' פעמים הוא בגיטמריא **שלג**, וכשמתגלה אותם ג' אלפיון זה "דודי **צח**" נקי, שזהו בחינת שלג שהוא צח ונקי, ואלו הן הג' אלפיון, ג' הלבנוניות העליונות.

יתר על כן, כידוע מרבותינו שהתורה שהתחילה באות **ב** גדר הדבר הוא שהבריאה נבראה באות **ב**, וכידוע עד מאד, בספר אותיות דרבי עקיבא הוא מסדר את הדברים מסיפא של האותיות לרישא, שהאותיות באו לפניו יתברך שמו, וכל אות ואות רצתה שבה יברא הקב"ה את עולמו, ולכל אות אמר לה הקב"ה מדוע לא, והסדר הוא מתי"ו עד האות גימ"ל, ולאחמ"כ יש דילוג מהגימ"ל לאל"ף.

ויש כמה נוסחאות בדברי רבותינו מדוע לא ברא הקב"ה את עולמו באל"ף. **לשון אחד אומרים רבותינו**, שהאל"ף ראתה שהקב"ה לא ברא בכל האותיות, לכן היא לא ניגשה לבקש על עצמה, אמר לה הקב"ה בך אני אתייחד, ועל שם כאן הוא נקרא **אחד**, בך אפתח את תורתך במתן תורה, על שם כן נאמר "אנכי ה' אלקיך".

לשון נוסף שיש בדברי רבותינו שהבריאה לא נבראה באות אל"ף והיינו שהתורה לא התחילה באות אל"ף, כי אל"ף יש בה גם צד דקלקול, ומהו הצד דקלקול שמתגלה באות א? ארור. מה שנאמר "ארורה האדמה בעבורך", "מקללך אאור", וכן ע"ז הדרך, האות א' מתגלה בה מציאות של ארור. ומכיון שכך, לכן אין רצונו יתברך לפתוח ולברוא את עולמו באות שמתגלה בה ארור.

ברור ופשוט לכל בר דעת, שלא מסתברא מילתא כלל וכלל שהאות הראשונה שמכ"ב אותיות שבבריאה יסודה הוא מציאות של קללה, כמובן שיש כאן עומק בדברים.

כשמתבוננים יותר בדברי רבותינו, יש בזה שני שמועות יסודיות, הזכרנו את דברי חז"ל שלא נברא העולם באות א כי בו מתחיל תיבת ארור, שורש דקללה. אבל **מאיך יש בדברי רבותינו**, מובא בגר"א, ועוד בדברי רבותינו, שהבריאה לא נבראה בא' מחמת שהא' היא מדריגה נעלמת, מדריגה עליונה, היא מדריגת האור הגנוז שאין לו מציאות של גילוי לכן הוא לא מתגלה להדיא בתורה. יש באריז"ל ועוד – כל אחד בנוסחא דיליה כפי שהוא מגדיר את הדברים, אבל יסוד תמצית דבריהם הוא שלמעלת עליונותה של האלף – מצד היותה אל"ף – מופלא, מדגישים, וכפי שהזכרנו לעיל שיש באל"ף ג' צירופים, **מופלא, אל"ף, אפל**, ומצד היותה אל"ף מופלא היא איננה יכולה להתגלות במציאות של הבריאה,

ולכן גילויה, אומרים רבותינו, הוא ע"י התלבשותה באות ב, נמצא שהאות א' היא איננה במדריגה של התגלות כי היא 'מופלא', מה פעלה האות ב' בא' שהאל"ף הופכת להיות "אאלפך חכמה", "בראשית", כדברי התרגום (יונתן) [ירושלמי] הידוע "בחכמתא", מאיפה זה מתגלה "בחכמתא", זהו "אאלפך חכמה", זה עצמו מתגלה ב"בראשית", האל"ף נגנזה בתוך מציאות הב', וזה מה שרמזו בתיבת **בראשית**, האותיות הראשונות הם **ברא - בר א**, כלומר, בר מלשון חוץ, זה החוץ של הא', כל מה שהתחילה התורה ב"ברא" של **בראשית** הוא החיצוניות והלבוש של האות א', ופנימיות הדבר אינו אלא הא', ולפיכך, א"כ מה שהתורה הקדושה מתחילה באות ב, כלומר ה**ב** הוא הלבשה, ה**ב** מלבישה את מציאות הא'.

וזהו מה שמבואר באריז"ל שהובא מדבריו לעיל – שצורת א מתלבשת בצורת ב, ועי"כ, מתגלה המופלא, שהוא כשלעצמו בלתי מושג, והוא הופך להיות "אאלפך חכמה", זה "בראשית" **בר - א**, "בחכמתא", של לימוד החכמה, ומה שקורה לאלף, שהוא הופך להיות נסתר ונעלם, ואז הופך להיות צירופו – אפל, נעשה בו מציאות של החשכה, ומכאן ואילך שהוא אפל, עיקר הצירוף שמתגלה עכשיו באל"ף הוא ארור, כפי שהזכרנו מדברי חז"ל שלכך לא ברא הקב"ה את עולמו בא מפני שהיא תחילת ארור, והרי, כמו שהזכרנו, וודאי שמצד עצמה אין הא' ארורה, לכן הזכרנו את סדר ההשתלשלות מריש כל המדריגות כולם, מה**מופלא, אאלפך** שיוּרד ל**אפל**, ושם זה הופך להיות מציאות של אחר, כמו שנתבאר.

וזו השתלשלותה של האות א מראשית אצילותה, בהתלבשותה, והשפלתה כמציאות לתתא שהפכה להיות מציאות של אפילה.

להבין יתר על כן, אנחנו עוסקים באות א, אבל במילוי שלה – אלף, אם נעבור על כל סדר האותיות נמצא שבכל האותיות ישנם ג' אותיות שבמילויים יש את האות א:

האות ה, יכולה להתמלאות כידוע בג' מילויים, ה"י, ה"ה, וה"א, וא"כ יש לה מילוי של הא שא' בסופו.

האות ו', יכול להתמלאות ו"ו, ו"י, וא"ו ושוב מילוי אחד הוא ואו, שיש בו א'.

האות פ, יכולה להתמלאות בשני אופנים, פ"ה - פ"א.

כל שלושת האותיות האלו יכולות להתמלאות גם בצורות שונות [ולא בכל האותיות יש אופנים שונים של צירופים שונים, כמו האל"ף עצמו שלא מתמלא רק באל"ף, למ"ד, פ"א] בה' ו' יש ג' פנים של מילויים, ובפ' יש בדרך כלל רק שתי פנים [פעמים הפ' מתמלא עם י' -פ"י].

וא"כ, הא' היא מילוי של ג' אותיות, יש את עצמות מציאות הא', ויש את הא' שהיא מילוי של ג' אותיות.

ולהבין, הרי יש לנו את שמותיו יתברך שמו, בשם הוי"ה, שם העצם, לכאן אין בו את האות א'. ואילו בכל השמות שאינם ממחקים, יש א'.

בשם א-ה-י-ה יש בו אות א'.

שם א-ל, אלקים, יש בו אות א'.

שם **אדנות** - יש בו אות א'.

שם **צבקות** יש בו אות א'.

ורק כשממלאים את השם הוי"ה יש כמובן פנים שהוא מתמלא באל"ף, כידוע, אבל בשם הוי"ה עצמו לכאולא, אבל יש בשם הרוקח, שבשורש, שם הוי"ה היה י' ה' ו' וא', ולאחר מכן נעשה שינוי הדברים שזה הפך להיות מא' שלבסוף לה' אחרונה שבשם, וכלומר, שבשורש שמו, יתברך שמו היה מציאות של א'.

רבתינו דנים בשם הוי"ה שנקרא כן על שם שהוא היה הוה ויהיה, עבר הוה ועתיד, והוה תמיד, איך רמוזים ה"ה היה הוה ויהיה" בשם הוי"ה. היה נמצא בתוך שם הויה. - הוה נמצא בתוך שם הוי"ה. אבל יהיה בעתיד, לא נמצא בשם הוי"ה, דנו בזה הנו"כ על השו"ע הפמ"ג ועוד כשהביא ששם הוי"ה הוא היה הוה ויהיה, וכ"ה בלשון רבתינו במקומות אחרים, היכן רמזו כח ה"היה" לעתיד בשם הוי"ה. בשם אהי"ה, רמזו כמובן שהוא יהיה לעתיד. אבל בשם הוי"ה היכן רמזו מציאות העתיד. ישנם אופנים שהו' יהפוך להיות י', כידוע שמה שהיום הוא ו', "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", זה יתהפך מו' לי'.

אבל אופן נוסף שמוזכר בדברי רבתינו, עפ"י דברי הרוקח שהוזכר השתא, ששם הוי"ה האות האחרונה שלו היא א, ולכן זה הופך להיות יהוא, מלשון שכך יהא לעתיד לבוא, וא"כ רמזו בשם הוי"ה עצמו המציאות של האל"ף. העומק העולה מתוך הדברים האלו שמבוארים ברוקח, שמתחילה היה א', ולאחר מכן נעשה מציאות של ה, ולעתיד לבוא יחזור ויהא א.

יש אופן שהחילוק בין הוי"ה של היום להוי"ה של הלעתיד לבוא הוא שינוי באות ו' שתתחלף להיות י'. אבל האופן הנוסף שהוזכר כאן השתא שהשינוי הוא באות א, היה א מעיקרא, הפך להיות ה, ולאחר מכן, לעתיד לבוא זה יחזור בחזרה למציאות של א.

שורש כל הסוגיא הזו: הרי האות א' היא האות הראשונה של כל האותיות כולם, וכפי שהוזכר, בכתיבה כל דבר מתחיל בסוד י'. בדיבור מתן תורה התחיל באות א'. ושורש הדבר שהדיבור מתחיל בא. כידוע יש כ"ב אותיות שמגיעים מה' מוצאות הפה, שמתחילים מהגרונ, ועולה דרך החיך, לשון שיניים, ושפתיים.

האות הראשונה מאותיות הגרון היא א.

באותיות הלשון **דטלנ"ת**, האות האמצעית היא ל'.

באותיות השפתיים, **בומ"פ**, האות האחרונה היא פ'.

והדבר מבואר בדברי רבתינו, והובא בגר"א, והביאו אותו כמה וכמה מרבתינו **שאל"ף** הוא ראש, תוך וסוף של כל ה' מוצאות הפה א' אות ראשונה בגרון, שמשם הקול עולה דרך הקנה מהריאה, ועולה דרך הגרון לה' מוצאות הפה. אות אמצעית של הלשון ל', ואות אחרונה של הפה, בומ"ף, הוא פ"א.

ולהבין ברור, מה שמונח כאן בעומק נקודת הדבר, הא שמתגלה בגרון מתחילה כאחד, שם הרי עוד אין ה' מוצאות הפה, יש שם רק את מציאות הא. "קרא בגרון ואל תחשך", מבואר בר' יצחק אייזיק חבר, [זה לשון רבתינו, אבל הוא אומר את זה יותר בבירור] שאות א' היא אות שבהיגוי שלה הוא היגוי מאד מאד חלש, יותר השמעת קול מאשר מציאות של דיבור. והסברא בזה היא ברורה, כי הרי היא האות הראשונה מאותיות הגרון, והגרון הוא הרי מקום תחילת השמעת קול - "קרא בגרון ואל תחשך" עוד לפני חיתוך הקול לאותיות של דיבור שע"י מוצאות הפה. האות הראשונה של הגרון תחילת הדיבור, יותר קרובה לקול, בבחינת "לשמוע קול שופר" מאשר **לדיבור**. נקודה עמוקה, שעוד נשתדל, אולי לחזור אליה בהמשך - ועל כל פנים ההיגוי של א' הוא ההיגוי הראשון. **זהו הא' שבאל"ף**. יש את האותיות, ויש את ה"למעלה מן האותיות", הממוצע בין האותיות ל"למעלה מן האותיות" היא האות הראשונה, היא הממוצע בין האותיות למה שעל גביהם.

יש הבחנה שנקראת - רצון, מחשבה, הרהור, קול ודיבור. הממוצע בין קול לדיבור היא האות א', זה מה שהזכרנו שבא' יותר רמזו מדריגת "לשמוע קול שופר", כי היא הממוצעת בין הקול למדריגת הדיבור. זה א"כ הא' שבאל"ף.

ה'ל' שבאל"ף היא בבחינת אותיות הלשון. "ה' אלקים נתן לי לשון לימודים" הלשון, הלמ"ד, כל מטרתה היא ללמוד וללמד, זהו "לשון לימודים", אדם שמדבר דבר רע, זה נקרא לשון הרע, "חיים ומוות ביד הלשון", מציאות הכח הזה הוא ה'ל' שבאל"ף, הוא ה"לשון לימודים".

הפ' שבאל"ף, הרי הפ' הוא מאותיות **בומ"פ** של הפה, השפתיים, וכללות ה' המוצאות הרי נקרא על שם הפה, זהו הגדרת

הפה.

בלשון ברורה ועמוקה, כשאנחנו מציירים את הדבר, יש את ג' המוצאות שהוזכרו, ראשון, אמצעי ואחרון, דולג על החיך והשיניים שהם השני והרביעי הממוצעות, האות **א** שייך לאותיות הגרון, שם זה עדיין בשורש של אחדות. האות ל' שייכת לאותיות הלשון, כל לשון נקראת **לשון**, כידוע יש מהראב"ד ועוד, שהוא מלשון **לש**, עירוב, שם האותיות נעשים כעיסה הנילושת יחדיו, מאותיות הלשון נעשה הדיבור מחובר ומצורף, זה כבר לא המדריגה של האות הא' שבגרון שהוא אחד, אלא זה לשון שהדבר כבר נילוש, באותיות השפתיים נעשה כאן כבר, בבחינת "פה גומר", נעשה מציאות גמורה של חיתוך הדיבור, הוא מעמיד ה' מוצאות הפה, כ"ב אותיות, נעשה מקום ההבדלה.

נחזור שוב על הנקודה, ונחדד, **הא'** כדברי הגר"א שהוזכרו היא השורש של ה' מוצאות הפה - הא' היא מקום האחד של הגרון.

לאחר מכן מצרפים את ה**ל'** שהוא נקודת הלישה, שהיא כבר לא האחד בעצם.

בפה נעשית כבר מציאות של הפרדה, זהו ה**פ"א**. זה שלושת המדריגות שמתגלים ב**אל"ף**, בשורש, הא' הוא אחד, בהתפשטות שלו, זה חיבור, זה לישה, ובהתפשטות שלו יתר על כן, זה הופך להיות פה, שם נעשים האותיות - ה' מוצאות הפה בפועל, זה הגמר שלהם.

שורש ה**ה'** מוצאות הפה הוא באותיות הגרון שהם אותיות **א', ה' ח' וע'**. אבל יש שמה את האות **ה'**, אז כבר שם נעשה השורש שמה**א'** נעשה **ה'** זה בשורש הנעלם בתוך מציאות אותיות הגרון, אבל ההתגלות של זה בפועל שמה**אחד** נעשה מציאות של **חמישה**, זה נעשה בפה של האדם שבהוצאה שלו לפועל זה הופך להיות מציאות של **חמישה** מוצאות הפה.

נחדד עוד פעם, מה שמחודד הרבה בדברי רבותינו, **יסוד האות א' הוא סוד אות היחוד**, יתר על כן, יסוד אות **האחד**, זה מה שהזכרנו מדברי חז"ל שהא' לא ביקשה שהקב"ה יברא בה את עולמו, ואמר לה הקב"ה, כיון שלא ביקשת, אקרא בך אותי שאני נקרא **אחד**, כלומר, הא' הוא סוד האחד, רבותינו כותבים את הנקודה הזו הרבה פעמים בסוד היחודים, שאות א' הוא הכח המחובר, דוגמא פשוטה **י"ג** מידות של רחמים שהיא בגימטריא **אחד**, זה מכח הא', המידה ה**י"ג**, מבואר בדברי רבותינו שהיא שייכת לאות א', היא הכח **האחד** שמצרפם, שמחברם, שמקשרם זה לזה.

זה מתגלה במה שהא' הוא שורש האותיות שהיא תחילת האותיות במקום הגרון כמו שהוזכר, אבל כאשר זה מתפשט יתר על כן לחוץ, ללשון, נעשה מציאות של לישה ותערובת, נתפשט למציאות הפה, נעשה ה"פה גומר", ה' מוצאות הפה שנעשה עומק של הבדלה ביניהם.

כאן מונח השורש של מה שהתחלנו, באלו אותיות מתגלה שיש במילוי שלהם **א', באות ה', באות ו', ובאות פ'.** האות פ"א, מה שיש לה מילוי של א' זה מיניה וביה - הרי באות **האל"ף** עצמה, מילויה הוא **אל"ף, למ"ד, פ"א.** מילוי **הא'** שבפ"א הוא מתוך **האל"ף** עצמה שפ"א הוא המילוי שלה. וזה גורם שהאל"ף עצמו הופך להיות נעוץ סופו בתחילתו ותחילתו בסופו הרי אם נמלא את האל"ף עצמו גם במילוי דמילוי ונכתוב: **אל"ף, למ"ד, פ"א, למ"ד מ"ם, דל"ת, פ"א, אל"ף.** עלה בידינו שראשיתו **אל"ף** ואחריתו **אל"ף**.

מצד כך מבואר כבר בדברי המפרשים, ומובא גם בגר"א שאם ניקח את האות **א** ונהפוך את צורתה, אם זה יהיה **א** בצורה של **י'** עליונה, **ו** אלכסונית, **וד'** נהפך הסדר, ומה שהיה למטה הופך להיות למעלה, ומה שהיה למעלה הופך להיות למטה, ונהפכים הסדרים, אבל אם זה צורה של **י' ו' י'**, מה קורה כאשר הפכנו את **הא'?** היא נשארת אותו דבר, זה נקרא שכולה פנים. אין לה מעלה ומטה, גם כשהיא מתהפכת היא בבחינת פנים. זה סוד המילוי של האות **פ"א** שמתמלאה באות **א'**, שזה בחינת פה - "בה גומר", שהיא חוזרת להיות הא' הראשונה, נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן.

וכידוע מאד, הרי יש לנו כ"ב אותיות שרשיות, ויש לנו בתוספת אליהם ה' אותיות **מנצפ"ך**, האותיות עצמם שהם כ"ב, שורשם בה' מוצאות הפה, **ולחמשה** מוצאות הפה יש את **החמשה** אותיות הנקראים מנצפ"ך.

ואחר הכ"ב אותיות, כידוע מה שמבואר ברבותינו חוזרת עוד פעם האות **א**. הרי אותיות סופיות בסוד המספרים הם ה' מאות, ו' מאות, ז' מאות, ח' מאות, ט' מאות. ולאחר מכן האות **אָלף** חוזרת להיות **אָלף**, בבחינת "האלף לך שלמה", חוזרת **האלף** להיות **אחד**, "אחד מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי" "אחד מאלף מצאתי", כלומר, מהאָלף מחזירים את הדבר לאָלף בחזרה, והשורש לזה הוא במילוי של האל"ף עצמו, במילוי דמילוי שלו, אל"ף למ"ד פ"א למ"ד מ"ם דל"ת פ"א אל"ף - חוזר אחר הפ"א לאל"ף נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן, עי"כ גם במנין האָלף שהוא האלף חוזר למציאות של האָלף.

ולפי"ז נחזור ונחשב את מה שהזכרנו, הא' המתחילה באותיות הגרון - היא אחד. היא מגיעה **ללשון**, זה **לש**, זה הופך להיות עירוב, מדרגה פחותה יותר, כשזה מגיע לפה, הופך להיות ה' מוצאות הפה, שהשורש לזה הוא הה' הנעלמת שהיתה בגרון ששם מהא' נעשה ה'. והאות ה"א עצמה, הרי מתמלאת בא' כמו שהוזכר, היא עצמה יוצאת עכשיו מהכח לפועל והופכת להיות ה' מוצאות הפה, והה' מוצאות הפה הללו, חוזרים ומתחברים בפה עצמו שהופך להיות פ"א, שיש א' בסופו, חוזר שוב לאל"ף, כפי כל סדר הדברים, מה שהתחיל באחד שהגיע לאחדות, ועלה למציאות של ה', חוזר ומתחבר להיות שוב א'.

וא"כ הסברנו את הצירוף של הה"א שמתמלאת בא', ואת הצירוף של פ"א המתמלאת בא'. האות השלישית שהוזכר שמתמלאת בא' היא האות וא"ו.

אות אלף, כמו שהוזכר, מורכת בכללות ממש מג' חלקים [ופרטות יותר], מהחלק העליון שהוא י' מהחלק האמצעי שהוא ו', ומהחלק התחתון שהוא או י' או ד'. ומכאן ואילך כבר יש התפרטויות נוספות. האות י', היא אות י' רגילה, וכמו"כ הי' התחתונה, אבל באות ו' יש כאן נקודה יחודית בצורה שבה היא מתגלה באות א. הרי צורתה של האות ו' תמיד, היא באופן של קו ישר, זו צורת עמידתה, ויש לה את גגה בחלק העליון שנוטה, אבל יסוד האות ו' הוא צורת קו ישר, אך כאשר הו' עצמו מתגלה בתוך הא, הו' הופך להיות בצורת אלכסון,

והיא גופא, כשר' יצחק אייזיק חבר דן בזה הוא מוסיף, שהאלכסון שבהא הוא לא מימין לשמאל, אלא משמאל לימין, כלומר גגה העליון של הו' נוטה לשמאל, וחלקו התחתון של הו' נוטה לימין, ולכאן הסברא הפשוטה היתה צריכה להיות לכאן, שהו' תנטה מימין לשמאל, שעיקר צורתה תהיה בימין ומשם תנטה לשמאל, אבל צורתה היא לנטות משמאל לימין, [ואמנם ישנם עוד אותיות שיש בהם אלכסון משמאל לימין, אך כשאנחנו באים לדון בא' שהוא השורש לכל האותיות כולם, שם מתחילה נקודת הנידון ומכאן ואילך צריך לדון בשאר האותיות].

הגדרת הדבר היא כך: ר' יצחק אייזיק חבר מביא בשם הגר"א דבר נפלא, הא' שנמצאת בידינו השתא, שהיא י' למעלה, י' למטה וו' באמצע, יהיה בה שינוי לעתיד לבוא, והשינוי הוא, שמה שהיה למטה יהפוך להיות למעלה, השפל יוגבה והגבוה יושפל, זה שינוי אחד, שזה כעין מה שמצינו עליונים למטה ותחתונים למעלה" שיש היפוך של סדר המדרגות.

אבל יש אופן נוסף של שינוי, שהו' שנמצאת עכשיו באלכסון, לעתיד לבוא היא תהפוך להיות ו"ו ישרה. כלומר, כפי שהוא מרחיב שם בארוכה, ובלשון קצרה, השתא לעניינינו דידן - כל שורש הו' הוא תפיסת "שית אלפי שנין הוי עלמא", "ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ" ומששת ימים נעשה ששת אלפים שנה, מכל הו' נעשה **אלף**, בתחילה הו' היתה חלק מצורת **אלף** והיא הפכה להיות **אלף**, מאיפה השורש שכל יום מששת ימי בראשית הפך להיות אלף שנה? הוא לא כותב את זה במפורש, אבל זה עומק הדברים - כיון שלא מדובר כאן בו' כפשוטו, אלא היא ו' כפי שהיא ביסודה, ששם היא חלק מא', "עשרה מאמרות שבהם נברא העולם", זה הו' העליונה. הו' זה מה שהקב"ה ברא **בששה** ימים. ישראל מקיימים את התורה שניתנה בעשרה דיברות, זה הו' התחתונה, הו' שהיא הששה ימים שבהם נבראו שמים וארץ הוא לא ו' כפשוטו, אלא ו' שהיא חלק מצורת הא'.

ולפי"ז, להבין עכשיו מאיפה נודע נקודת הפנימיות שבאותו ו'. ישנה הבחנה, כמובן שזה תולדת חטא אדם הראשון, מעיקרא נאמר "האלקים עשה את האדם ישר" ולכן הו' היתה **ישרה**, והמה בקשו חשבונות רבים" נעשה מציאות של נטיה לצדדים, אז הו' נטתה לצדדיה, אבל בפנים נוספות ובעומק, השורש הוא היינו הך, המילוי של הו' שהוא נוטה לצדדים הוא, שהרי כאשר האדם רוצה לילך ממקום למקום, צורת הליכתו היא שפניו נוטים למקום מסוים, וזה תחילת הנטיה של האדם לכיוון המקום שאליו הוא הולך, "**ופנית** והלכת לאלהיך", כדוגמא בעלמא, תחילת נטייתו ללכת היא ע"י **שהפנים** שלו פונים, עיקר נקודת הנטיה שלו היא בפנים, הרי לא עסקינן באדם שהוא כפוף מתחילת ברייתו, - ויתר על כן, הרי מבואר בחז"ל שכשאדם נכנס למקום, האבר הראשון שנכנס לאותו מקום, וכשהוא הולך לאחוריו הוא האבר האחרון שיוצא משם הוא החוטם, והרי עיקר הכרת פניו של האדם הוא ע"י החוטם "אשתמודע בחוטמיה" כמו שאומרת הגמ' בסוף יבמות, כידוע.

ומ"מ, א"כ, צידה העליון של הו' שבתוך הא' שנוטה לצד שמאל, זהו המקום שאליו האדם פונה, ולפי"ז להבין ברור, "ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש", הו' שהיא הששת ימים, היא כל הזמן בתנועה, שהיא מתנועת ומתנועת בכל עת, לכן היא בצורת אלכסון, צורת אלכסון היא מתגלה בדבר שנע ממקום למקום שזוהי צורת תנועתו, ובעומק, הסיבה שהתנועה היא באלכסון זה מכח תולדת החטא כמו שהזכרנו, אבל זו התפיסה של הששת ימים שהיא תנועה, אבל "שבת וינפש", בשבת קודש לא מתגלה רק שאחר הששת ימים בא "שבת וינפש", אלא שהו' עצמה שבא' היא איננה באופן של תנועה אלכסון שכל אלכסון הוא צורה של תנועה, אלא היא הופכת להיות באופן של מנוחה, זה עומק המדרגה הנקראת "שבת וינפש" ביחס ל"ששת ימי המעשה" בתוך מדרגת הא. בשבת קודש מתגלה שהו' של הא' הוא לא באלכסון אלא הוא ו"ו ישרה.

ולכן הוא מרחיב שם ואומר, שבמתן תורה שאומרת הגמ' "לכו"ע בשבת ניתנה תורה", כשהקב"ה אמר, בשבת, "אנכי ה' אלקיך" שהאות הראשונה היא א', שם צורת הא' היתה באופן **שהו'** היתה ישרה. והוא אומר שם הרי הקב"ה ירד למטה, זה מה שעליונים ירדו למטה, משה רבינו עלה להר, זה מה שהתחתון עלה למעלה, זהו ההחלפה של עליון בתחתון של ב' היודי"ן והו' גופא הפכה להיות ו' ישרה, זה עומק המדריגה שמתגלה במתן תורה שהו' שבא' היתה במדריגת אור ישר.

וברור ופשוט הדבר, לאחר מכן כשהיה חטא העגל, "וירא העם כי **בשש** משה" "בא **שש**" ומשה לא בא, הו', עוד פעם, מה שקרה בה שהיא הלכה ונטתה לצדדים.

ולעתיד לבוא כשזה יחזור ויתוקן, תחזור הו' ותתחבר בחזרה לצורתה הראשונה, היא תתחבר למקור נביעתה העליון למעלה, כאשר היא נוטה לצד היא מאבדת בעומק את מקור חיבורה בשורשה העליון, כל **א'** הגדרתה הוא מקור השורש העליון שבה, וכשהו' שבה נוטה לצדדים היא מאבדת את זה.

כשלוקחים ו' ושמים על גביה י', זה הופך להיות האות **ז'**. זה נקרא שבת קדש, כאשר הו' שבא' ישרה והי' שבא' נמצאת למעלה, על גביה בגג הו', מתגלה בא' מציאות של **ז'**, אבל כאשר הו' היא אלכסונית והי' העליונה לא על גג הו', הא' לא הופכת להיות **ז'**. כלומר אין את מדרגת שבת קודש של "שבת וינפש", כי במדריגת שבת קודש שהו' ישרה, מכח כך מצטרפת האות י' להיות על גג האות ו' שהופך להיות מציאות של **ז'**, זה שלימות מדרגת שבת, וזו תהיה שלימות המדריגה דלעתיד לבוא "יום שכולו שבת".

קעת נחזור לדברי הרוקח שהזכרו, שעכשיו יש בידינו י-ה-ו-ה, ולעתיד לבוא יהיה י-ה-ו-א. ושורש הדבר, יש את האות א' שהיא האות השרשית, ויש ג' אותיות שבהם יש מילוי של האות א'. באות ה', באות ו', ובאות פ'. הפ' היא חלק מהאלף עצמה, ברור ופשוט - וכמו שנתבאר, שם הו"ה שיש עכשיו בידינו, יש בו י', ה' ו', ה'. הי' זה החלק העליון של הא', הה' ו' ה' שבהו"ה, הגדרתם הם האותיות שבהם מתגלה הא' בתור מילוי של האותיות הללו, והיינו שהא' רק רמוז באותיות אלו, ואין את שלימות גילוי הא' בשם הו"ה, אבל בשורש שם הו"ה, וכך יהיה לעתיד לבוא, **יהו"א**, עם האות א', תתגלה הא' לא רק באופן של מילוי א' שנמצא בה"א ובוא"ו אלא יתגלה בידינו א' ממש בתוך שם הו"ה. זהו בעומק **יהו"א**, מציאות הי' שביהו"א והו' שביהו"א הם יתחברו יהיו אחד על גבי השני, הי' על גבי הו'. זה יצרף את הא' השלמה, ואז יהיה שלימות גילוי מדרגת היהו"א שיהיה לעתיד לבוא שיתגלה בשם הו"ה, זה הו' והי' שביהו"א.

והה' שביהו"א היינו שמה שמתגלה השתא באופן של ה' מוצאות הפה כהתפרטות, לעתיד לבוא ביהו"א, הם יחזרו ויצטרפו ויתחברו גם יחד, זו מדרגת היהו"א דלעתיד לבוא.

[בדרך רמז, היה"ו שביהו"א הוא בגימטריא שם א-ה-ו-ה כ"א, זה הא-ה-ו-ה שיהיה לעתיד לבוא שנמצא ביהו"א והא' מתגלה מכח הלעתיד לבוא].

ומ"מ לפי"ז, להבין הגילוי שחל מתוך מציאות הא' במדריגה של עלמא דידן, הוא האלכסוניות שבו', שאין בו' ישרות, ולעתיד לבוא שיהיה גילוי שלם של מציאות הא' תחזור האות ו' למקום ה"אורח מישר" שבו כדברי הגר"א שהזכרו, ושם יהיה נקודת חיבורם ואחדותם של הצורות שבתוך הא', כמו שחודד.

[**תגובה לשאלה:**] כמו שהזכרנו מדברי רבותינו שכאשר מצרפים את שתי הווי"ן זה הופך להיות ו' נ"ן סופית, מעין כך יהיה לעתיד לבוא ובעומק זוהי הגדרתה של נ"ן סופית, שהיא בחינת יום החמישים של מתן תורה, אז יתגלה שזה שני ווי"ן, שהם בצורה אחת של קו ישר צורת ו'. וזה ההבדל בין נ"ן כפופה לנו"ן ישרה, שהרי בעצם לענין הדין אורכם הוא שווה, אלא שנו"ן סופית היא ישרה פשוטה ונו"ן שאינה סופית היא כפופה, כמו שמבואר בשבת דף ק"ד.

שלושת המהלכים הכלליים שהזכרו בצירוף שבתוך צורת הא'. י' ו' י' - י' ו' ד'. י' ו' י'. אלו הם שלושה הצורות השרשיים, ובהתפרטות יש יותר.

מצד ההבחנה הזו, י' ו' י', הוא בגימטריא שם הו"ה, כ"ו.

י' ו' ד', עלה בידינו **20**.

י' ו' י' י', עלה בידינו **32** בבחינת לב.

כשנצרף את כל הצירופים הללו יחד עולה בידינו **78**. יש לנו כ"ו אחד. לעשרים חסר ו' לכ"ו, ול"ב הוא ו' יתר על כ"ו, ג' פעמים כ"ו עולה בידינו ע"ח. זו המדריגה הנקראת **לחם**, ונקרא **מזלא**, "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא

פי ה' יחיה האדם". לחם זה השפע הנוזל מלמעלה מהמזל [מזל בלשון"ק, עם הכולל בגימטריא לחם, או בארמית מזלא], זה השפע הנשפע ונמשך מלעילא לתתא, ג' הצירופים הללו, שמהם נמשך כל מציאות השפע.

לפי"ז, להבין ברור, אדם הראשון קודם החטא היה צריך שיתקיים בו ואכל מעץ החיים וחי לעולם", כשחטא, הוא איבד את ה"אורח מישר", ונכנס לדרך עקלתון. ואז "בעצבון תאכלנה", "קוץ ודרדר תצמיח לך", כפי כל סדר הדברים, ולפיכך מה שהתגלה מכח זה שהשפע לא מגיע מהו' הישרה שבא' אלא הוא מגיע מו' של עקלתון.

יש עוד שם ידוע בדברי רבותינו שמתחיל בא', "בראשית בר אלקים את השמים ואת הארץ", שם **א-ה-ו-ה** שבו נחתם מעשה שמים וארץ, והוא נקרא שם הדעת כידוע, שמכחו הקב"ה חתם את מעשה בראשית, שם זה הוא **א' - הוה**, מצד ה"הוה" שבו, הוא הוה, מצד ה**א'** שבו הוא מדבר בלשון של עתיד, כמו **אעשה**, אלך וכדו', וכמו שם **א-ה-ו-ה** שהוא קאי על העתיד, [לא רק על העתיד, אבל קאי גם על העתיד], שם זה הוא בר"ת של "את השמים ואת הארץ" כי בו חתם הקב"ה את מעשה שמים וארץ. והמדריגה הזו, כידוע מאד בדברי רבותינו הוא השם של קפיצת הדרך, "ואבא היום אל העין" כדברי רבותינו.

ולהבין, לעניינינו דין השתא, הכח השרשי של הא' יש בו ג' פנים, הפנים העליונות שבו, הוא נקרא **מופלא**, הפנים השניות שלו הוא נקרא "אאלפך" ובפנים השלישיות שלו הוא נקרא **אפל**, מקום החשכה, כאשר חטא אדם הראשון והו' שבא' הפך להיות מ"אורח מישר" ל"דרך עקלתון", וכפי כל סדר הדברים שדובר בהתחלה, שורש האל"ף הוא המופלא, האור הגדול ביותר שאינו יכול להתגלות במציאות הבריאה לרוב ריבוי אורו, ונעשה בו הלבשה של **ב'**, שהיא יוצרת "**אאלפך** חכמה", "אאלפך בינה", והאלף המכוסה, יתר על כן, נמצא **באפילה**, והזכרנו שמכאן ואילך האלף יכול להשתלשל למציאות של "אאור", כאשר האדם הראשון חטא, ונתקלל, "ארורה האדמה בעבורך", עומק הדבר שנעשתה מציאות הקללה **בא'**, במקום להשיג את החכמה של הא' שמולבשת בתוך הב' "אאלפך חכמה" וע"י כן לדבוק **במופלא**, אדם הראשון ע"י אכילתו מעץ הדעת [לעומת **את השמים ואת הארץ** שהוא שם הדעת] הפכה הא' להיות נפולה בבחינת **אפילה**, ובחינת קללה, הוא דבק בעפר שהוא היסוד החשוך ביותר, ומכח כך מתגלה שהוא דבק ב"**אאור**", בא' שנפל למדריגה זו, כאן מונח עומק נפילתו של אדם הראשון ממדריגתו, כלומר, הוא נופל מכח מדריגת הא' שבו.

אדם הראשון, רבותינו אומרים להדיא ששם תואר **אדם** הוא מצורף **מא-דם**, כשהוא זכה, מצטרף לו האות א', הוא הפך להיות **אדם**, וכשהוא לא זכה, והוא חטא הא' נסתלקה וזה הפך להיות **מאדם-דם**, **שדם** הוא 44, כפול עשר הפך להיות מציאות של **מת**. זה עומק האכילה מעץ הדעת שהוא הופך להיות באופן שמציאות הא' הסתלקה.

אבל בעומק, הא' לא נסתלקה כפשוטו, לפי מה שנתבאר השתא בהרחבה, אלא זה גרם למציאות הא', שהיא מושגת באופן שהיא מכוסה, ובאופן הנפילה שבה "אאור", "אור" הפך להיות "**אורור**", "ארה", אופן דקלקול, כשהא' נתכסתה באופן היותר רחב שלה התולדה היא שהוא דבק בא' במקום נפילתה.

ובפנים הללו, הכח שמתגלה הוא שהו' שבא' הופך להיות במציאות שהיא עקומה. ומקום הגילוי של זה, שהרי מעיקרא אשתו היתה נקראת **חיה**, ולאחמ"כ היא נקראת **חווה**, כדברי רבותינו כידוע מאד, שהוא מלשון "משכא **דחויא**", הנחש נקרא **חויא**, ומכח כך היא נקראת חווה. עומק הגדרת "משכא דחויא", הנחש שהוא ה"חויא" לוקח את הו' ומושך אותה להטות אותה הצידה.

אדם הראשון בקללתו איבד את **א'** מה**אדם** והפך להיות **דם**, והא' הפכה להיות "אאור", כמו שהוזכר, בבחינת **אפילה**, ונחש שהוא **חויא** מטה את הו' לצדדים, שהו' תהפך להיות עקומה.

יתר על כן יש את הי' שבא'. כמו שאומרת הגמ' בעירובין דף ק' "**עשרה** קללות נתקללה חווה" מכח מעשה החטא, כלומר שהי' שבא' היתה בו נפילה ונהפך לעשרה קללות, ומהחיה היא הפכה להיות **חווה**, זה האופן שהו' שבא' נפלה ונטתה לצדדים, ואז הו' והי' לא מצטרפים יחד אהדדי. האדם נברא על מנת להיכנס לשבת לסעודה, וכשהו' נעשית אלכסון, נפרדה הי' מהו' ואיננה מצטרפת אליה באופן שתהיה מציאות **הז'**. כאן המקום שנעשתה נקודת ההבדלה כמו שנתבאר, וזה עומק תולדת חטא אדם הראשון שאותה הא' נפלה ממדריגתה.

לפי"ז, בקצרה ממש, ברור הדבר, שלימות נקודת התיקון של חטא אדם הראשון מתחיל אצל אברהם אבינו, אברהם בא לתקן את הא', כמובן, פנים רבות לסוגיא, אבל פנים אחד לעניינינו דין השתא, הרי כמו שהוזכר שורש הא', הפעם הראשונה שהוזכרה א' בתורה "בראשית", ומתגלה שם **בראשית בר - א'**, כל מה שנעשה הוא ה"בר" - החיצוניות של הא', כמו כל סדר מהלך הדברים שהתבאר בסיעתא דשמיא, ובפנימיות שורש הבריאה היא בעצם א' שהיא נעלמת ונסתרת - ונפל ל"אאור" כמו שנתבאר. אברהם לוקח את ה**ברא** שב"בראשית" והופך אותה ל**אברהם** - **א' - בר**, שהא' היא זאת שיוצאת לחוץ, [וממילא מה שמתגלה באותיות שנשארות באברהם, - **מ"ה** שהוא גימטריא אדם, זה "האדם הגדול בענקים" שהוא

אברהם אבינו], "בהבראם, באברהם נברא העולם" כדברי חז"ל, אבל בתחילה זה נברא באופן של "**בראשית**", - **ברא** - **שית**, **בר א' - שית**, אבל אברהם בא והופך את כל מהלך פני הדברים, שמו הוא **אברהם**, - **אבר**, כלומר הא' היא זו שיוצאת למציאות החוץ.

הקב"ה אומר לאברהם אבינו בתחילת פרשת לך לך "ואברכך מברכך ומקלליך אאור ונברכו בך כל משפחות האדמה", נמסר לו הברכות, הוא יצא מהקללה של אדם הראשון שנאמר בו "ארורה האדמה בעבורך", וצורת יציאתו מהקללה, כי אצל אדם הראשון הא' הוסתר ונעלם ונתכסה ולכן נעשה אופל וחשיכה, ולכן הקב"ה הליביש להם בגדי **עור** בע' להסתיר את האור העליון - כלומר את הא' של הכתנות **אור**, ע' היא גם מאותיות הגרון, אלא א' וה' שהם אותיות הגרון, זה עדיין באופן דתיקון, כשורש מהלך הדברים דלעיל, אבל כשמתגלה החטא שזה הופך להיות ח' ט' א', כידוע מהבעל שם טוב שבמילה חטא הא' מכוסה ונעלמת, אלופו של עולם נסתר, אדם הראשון יצא מהא' והה' לח', והוא הגיע לע', לכתנות **עור**. זה סדר הנפילה באותיות הגרון שמתגלה.

חוזר אברהם אבינו ומגלה את נקודת הקלקול שנתבארה, הוא מברר בחזרה את הא' בהארתו השלימה **א' בר**, ואז הא' חוזרת להיות נקודת ההתחלה, זהו "ואברכך מברכך ומקללך אאור", כלומר, חוזר לו מציאות הברכה, והברכה מגיע אליו מ"אחד קראתיו" שנאמר על אברהם, הזכרנו את דברי חז"ל לעיל, אמר הקב"ה לא' נצטנעת ולא באת לבקש שיברא העולם בך, אני אקרא בך **אחד**, התואר הזה חל על אברהם אבינו, חוזר הא' ומתגלה באברהם אבינו. ה"אחד קראתיו", שהאות הראשונה שמתגלה בו היא **א**, זו שלימות מדריגתו של אברהם, שהא' הזו חוזרת ומתבררת, כמו שהוזכר.

יתר על כן, אברהם חוזר ומתחיל לברר את מדריגת האל"ף, אבל עיקר הביורור לא נשלם אצל אברהם אבינו אלא אצל יצחק, ולאחמ"כ אצל יעקב אבינו. "לא יקרא שמך יעקב כי אם ישראל", להבין ברור, ביחס למציאות של הא'. יש את ה**יעקב** זה **י' עקב**, זה ה' התחתונה שבעקב של הא', וע"ז נאמר "לא יקרא שמך יעקב כי אם ישראל", - **ישראל**, כידוע **ישר א-ל**, ולעניינינו **ישר א-ל** היינו **ישר אל"ף**, הוא חוזר ומברר את ה**ו' שבא'**, שתהיה ישרה, הרי יעקב בעיקר נכתב חסר, אך פעמים שהוא נכתב מלא **יעקוב**, כי הוא בא לתקן את ה**ו' שבא'**, ולכן יצא ממנו ששה וששה שבטים, זה אותו ו' אמצעית של הא' שלפי צורה אחת כפי שהוזכר - היא נחלקת לשני ווי"ן, ובעומק היינו, שיוצא ממנו ו' ששייכים לכאן לעליון וו' ששייכים לשם לתחתון וכך הם נחלקים בהר גריזים ובהר עיבל, קללות וברכות שזה משורש תיקונו של אברהם אבינו שנאמר בו "ואברכך מברכך ומקללך אאור", כמו שהוזכר, וא"כ יעקב אבינו חוזר ומברר את אותה מדריגת ה**ו' שבא'** שתהפוך להיות ו' ישרה.

ידוע עד מאד המימרא של הרבי מקוצק שאין דבר יותר ישר מסולם עקום, כשנאמר אצל יעקב אבינו "והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה", ההבנה הפשוטה היא שהסולם היה מוצב בצורה אלכסונית צורת ו' שבא', אבל שם היה שורש תחילת ההארה שהוא יוצא לבית לבן, וכשהוא חוזר הוא נלחם עם שרו של עשיו ואז נאמר בו "לא יקרא עוד שמך יעקב כי אם ישראל", כשהוא נקרא **ישראל-ישר א-ל**, מתגלה שהסולם הופך להיות **סולם ישר**, והסולם הישר הזה הוא בעצם ההבחנה שהי' התחתונה והו' והי' העליונה שבצורת א' מצטרפים אהדדי. יש אופן ששני הווי"ן הופכים להיות ו' - נו"ן סופית, ויש אופן שיי' ו' י', הופכים להיות ו' - נו"ן אחת ארוכה, זה שלימות המדריגה שמתגלה מכחו של יעקב אבינו.

אברהם אבינו בירר את הא' בתחילת בירורה, כמו שהוזכר, להוציא אותה מה"איתכסיא" של ה"אאור", זה תחילת בירורו של אברהם אבינו. בא **יעקב** אבינו ומברר את ה**י' עקב**, את ה' התחתונה של ה**א'** שתצטרף לו' שהופכת להיות ישרה.

ויצחק אבינו, לפי"ז, הוא מלשון **י' צחק**, הצחוק שבי' הוא כפי שהזכרנו מדברי הגר"א, שיש בא' את ה' שלמעלה ויש את ה' שלמטה, כפי שהיא במציאות עכשיו, אבל לעתיד לבוא הרם ישפל והשפל ירום, נעשית מציאות של החלפה ביניהם, ההגדרה היא **שי'** יהיה של צחוק כשהוא יחזור ויעלה מתתא לעילא, זהו ה**י' צחק של יצחק**, "והרכסים לבקעה", כשנעשה היפוך בין השפל לרם, מסביר ר' יצחק אייזיק חבר בשם הגר"א - שני הווי"ן שהיו נבקעים זה מזה יחזור להצטרף. זה נקרא יעקב, הבקעה שהבדילה בין שני הווי"ן האלו, "**בקעה**" מלשון "הרם את מטך ונטה את ירך על הים **ובקעהו**", זהו המטה שהוא בצורת ו' שהופך להיות אופן של בקיעה, שם נאמר "והרכסים לבקעה", ששני הווי"ן שני הבקעים יחזרו ויצטרפו גם יחד אהדדי, כאן מונח שלימות נקודת התיקון של הביורור של הא'. באברהם, ביצחק וביעקב נעשה שלימות עומק נקודת הצירוף שחוזר להצטרף ולהתחבר גם יחד.

ולכן, פשוט, באברהם יש בו את עצם האות א'. ביצחק יש בו את האות י', וביעקב את האות י', שני היוידי"ן הללו זה ה**י' ו' ד'** שבצורת א' לפי אופן אחד שהזכרנו. הם בגימטריא עשרים, שהם מבררים את מדריגת ה', זה עוד פנים דקות בבירור מדריגת ה', אבל ברור ופשוט הדבר, עד כמה שהא' היא זו שנפלה בחטא אדם בראשון כמו שנתבאר, שהו' שבה הלכה ונתעקמה להיות אלכסונית, כאן מתגלה אופן נקודת התיקון, באופן שצורת א' היא י' ו' ו' י', שהיא בגימטריא **לב**, בקלקול נאמר, כי יצר **לב** האדם רע מנעוריו, ואז זה גורם שהא' הופך להיות י' ו' ד', **שדל"ת** הוא מלשון **דלה** ועניה, [יש אופן שהדל"ת זה שורש לפה - מקום הדלת] ולעתיד לבוא זה יחזור וייתקן, והתיקון יהיה משורש מה שהיה כבר מעין כך במדריגת מתן תורה

"לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן", כלומר "לא על הלחם לבדו יחיה האדם" וגו', כח מדריגת התורה הקדושה, והזכרנו שג' הצירופים הללו: **י' ו' ד' = כ' . י' ו' י' = כ"ו . י' ו' י' = ל"ב**. עלה בידינו **ע"ח** שזה גימטריא **לחם**, על המן נאמר שהוא "לחם מן השמים", הוא חוזר ומברר את השפע של כל הג' צורות הא' הללו, שיחזרו ויצטרפו. כשהג' צורות אלפי"ן הללו יצטרפו, וכפי שהוזכר **שאל"ף** במילוי שווה **קי"א**, וא"כ ג' **אלפין** שווים **שלג**, "אם יהיו חטאים כשנים **כשלג** ילבינו", השתא אין את גילוי אותו שלג, לכן הו' הוא באופן אלכסוני, אבל כשיתגלה ג' האלפי"ן הללו בשלושת מילוייהם שכפי שהזכרנו שג' צירופי האותיות שבתוך צורת הא' שווה **ע"ח** שהוא בבחינת **המזלא** העליון, אז חוזר ומתברר מציאות שלימות הדבר, השתא האדם אוכל את הלחם מכח "בזיעת אפיך תאכל לחם", כי האדם חטא בעץ הדעת, שהיה על ידי זה פגם בשם **אהו"ה** - "את השמים ואת הארץ", אבל כשזה חוזר ונתקן, מתגלה "לחם מן השמים" לארץ, זה **הלחם** גימטריא ג' הויו"ת הללו שנתבארו, שחוזרים ומאירים מלעילא לתתא, שחוזר ומאיר אור השפע של מדריגת הא', זוהי שלימות מדריגתה של הא'.

מדריגת אל"ף היא ראשית, אמצע, וסוף, כמו שהזכרנו את דברי הגר"א שהא' הוא האות הראשונה שבאותיות הגרון, הל' שבא' היא האות האמצעית שבאותיות הלשון, והפ"א היא האות האחרונה שבאותיות הפה, כאשר מתגלה שלימות מדריגת האל"ף, הקב"ה מחזיר את המדריגה האחרונה למדריגה ראשונה, זה נקרא שהקב"ה זוכר את המעשים הטובים לאֶלֶף דור, האֶלֶף שבא שוב אחר כ"ז אותיות שלפי המנין שבאותיות הוא אֶלֶף. שאז הוא חוזר למדריגת האֶלֶף הראשון, כמו שהוזכר שנעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן, שלימות המדריגה היא שֶאֱלֶף האחרונה הזו חוזרת ומצטרפת להארה של האֶלֶף העליון.

בפנים הללו, אם אנחנו לוקחים צורה של **י' ו' ד'**, באל"ף, **הד'** חוזרת ומצטרפת ל**י'**, והופכת להיות **די**, "עד שיבלו שפתותיכם מלומר **די**", כלומר, הפ"א שמכח הפה שהוא האחרון שבסדר הא'ל"פ, שבאל"ף, מגלה **שהד'** שנמצאת בחלק התחתון של הא' הוא ה**דָלֶת** שבפה, ומה שהיה בצד התחתון דָלֶת בבחינת דלה ועניה, כשזה חוזר ונתקן, נעוץ סופן בתחילתן וכמו שהאֶלֶף חוזר לאֶלֶף, גם הַדָלֶת שבתוך הא' חוזרת ל**י'** והם הופכים להיות יחד **די**, "עד שיבלו שפתותיכם מלומר די", נעשה מהאל"ף ריבוי של שפע מהראשית עד האחרית בלי מציאות של קיצבה וגבול.

כאשר מתגלה ה**פלא** העליון שלמעלה מהשגתם של הנבראים כולם, אז מתגלה השפע של האל"ף שאין לו קץ, השתא שהא' הוא בו' אלכסון אין גילוי של הפלא העליון אלא באופן של "**אאלפך** חכמה, אאלפך בינה", כמו שאומרת הגמ' בשבת דף ק"ד בסוגיא ד"אתו דרדקי לבי מדרשא" ש"אל"ף ב"ת" זה "אאלפך בינה". אבל כשנאמר "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" לא יהיה גילוי של **אפילה**, כי "לילה כיום יאיר" לא יהיה גילוי של אאלפך חכמה אאלפך בינה, "כי ידעו אותי מקטנם ועד גדלם", איזה אלף יתגלה? יתגלה האל"ף העליון של ה**מופלא**, אבל השתא כאשר הדבר הוא ו' אלכסון אי אפשר לעלות ללעילא ע"י הו' למופלא, ע"מ לעלות צריך אורח עקלתון, סולם עקום, אבל כאשר יתגלה הו' הישרה אז המופלא יהא באופן כזה שהאדם מתעלה לאותה נקודה של מופלא, וזה כמו שנאמר בדין של קטן המגדיל "מופלא הסמוך לאיש", "איש כי יפליא לנדור **נדר** לה", זה מדריגת **דר'** - **נ'** מתגלה הנו"ן הארוכה כמו שהזכרנו, הו', ו', י', ושני הויו"ן שהם במדריגה של ו' - נו"ן, אז מתגלה המופלא העליון, זה שלימות גילוי של אלופו של עולם בכל הנבראים כולם.

- [בלבביפדיה | מחשבה אות א](#) [1]

Show featured image:

0

Source: <http://bilvavi.net/shiur>-בלבביפדיה-מחשבה

Links

[1] <http://bilvavi.net/ency.thought.aleph>